

Teknologiäteollisuuden talousnäkymät 3/2016

Toimitusjohtaja Jorma Turunen

2.8.2016

Teknolomiteollisuus on viiden toimialan kokonaisuus

Elektroniikka- ja sähköteollisuus

ABB, Ensto, Microsoft Mobile, Murata Electronics, Nokia, Planmeca, Polar Electro, Suunto, Vacon, Vaisala...

Metallien jalostus

Boliden, Componenta, Kuusakoski, Luvata, Outokumpu, Outotec, Ovako, Sacotec, SSAB ...

Kone- ja metallituoteteollisuus

Abloy, Cargotec, Finn-Power, Fiskars, Glaston, Kone, Konecranes, Metso, Meyer Turku, Normet, Oras, Patria, Pemamek, Ponsse, Stala, Valmet, Valtra, Wärtsilä...

Tietotekniikka-ala

Affecto, Basware, Bilot, CGI, Comptel, Digia, Efecte, Enfo, F-Secure, Fujitsu Finland, IBM, Innofactor, Knowit, Microsoft, Nixu, Tieto...

Suunnittelu ja konsultointi

A-Insinöörit, Citec, Elomatic, Etteplan, FCG, Granlund, Neste Jacobs, Pöyry, Ramboll, Rejlers, SITO, SWECO, WSP...

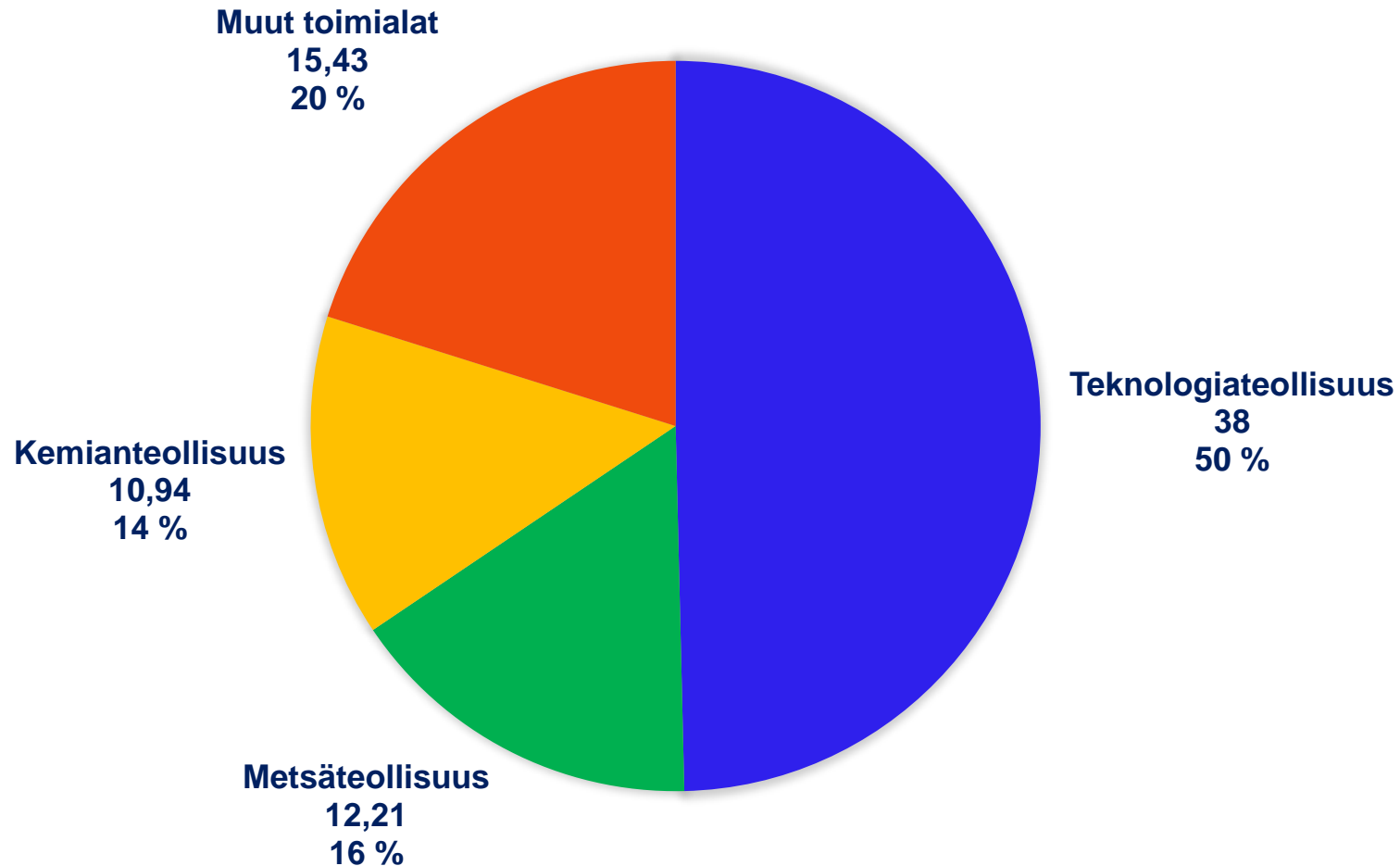
Teknolohiateollisuus – Suomen merkittävin elinkeino

- 50 % Suomen koko viennistä
- Alan yritykset investoivat Suomessa vuosittain noin 5,5 miljardia euroa
- 75 % Suomen koko elinkeinoelämän t&k-investoinneista
- Alan yritykset työllistävät suoraan lähes 290 000 ihmistä, välillinen työllistämisaikutus mukaan lukien 700 000 henkilöä eli 30 % Suomen koko työvoimasta.
- Teknolohiateollisuus ry on EK:n suurin jäsenliitto – 1 600 jäsenyritystä.

Teknolomiteollisuuden, metsäteollisuuden ja kemianteollisuuden osuudet Suomen viennistä 2015

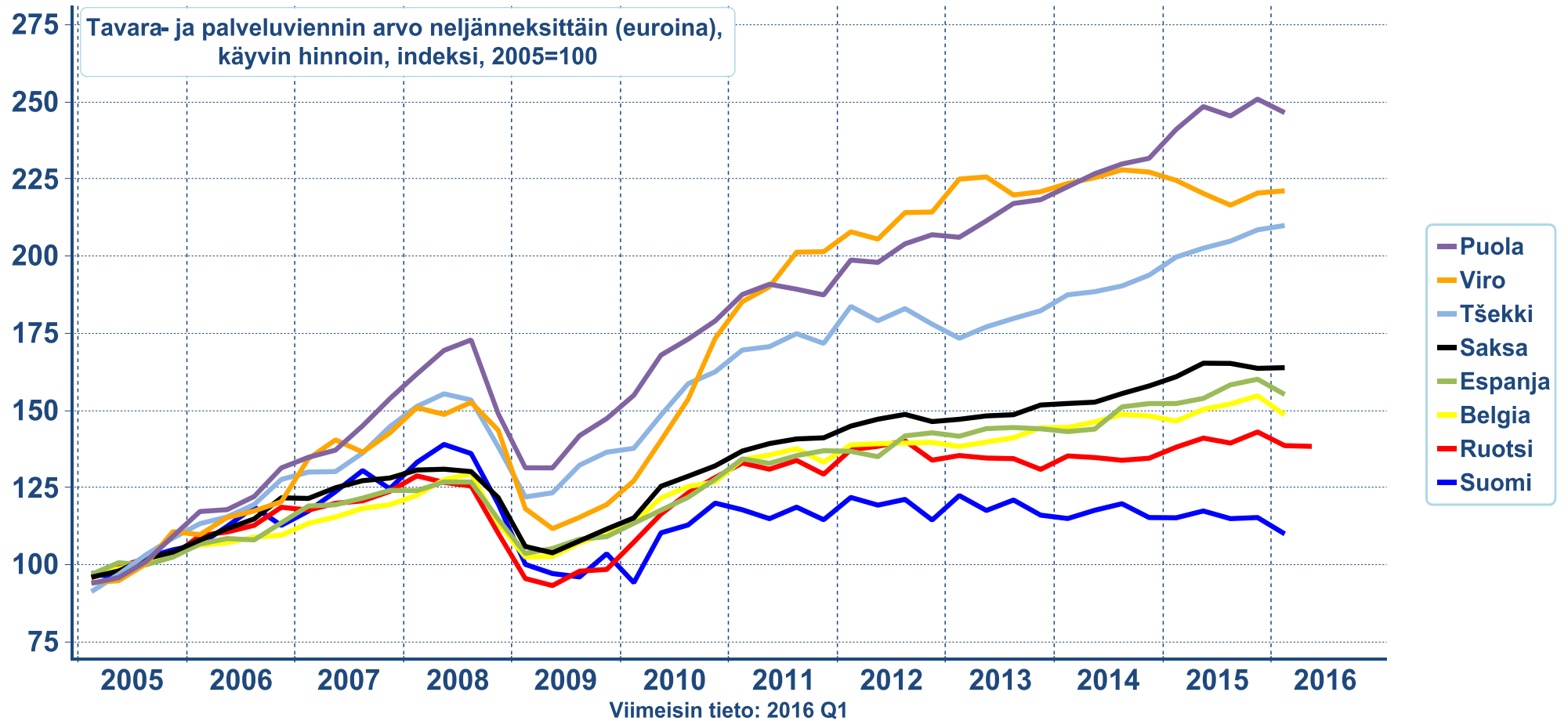
Tavara- ja palveluvienti: miljardia euroa ja osuus viennistä

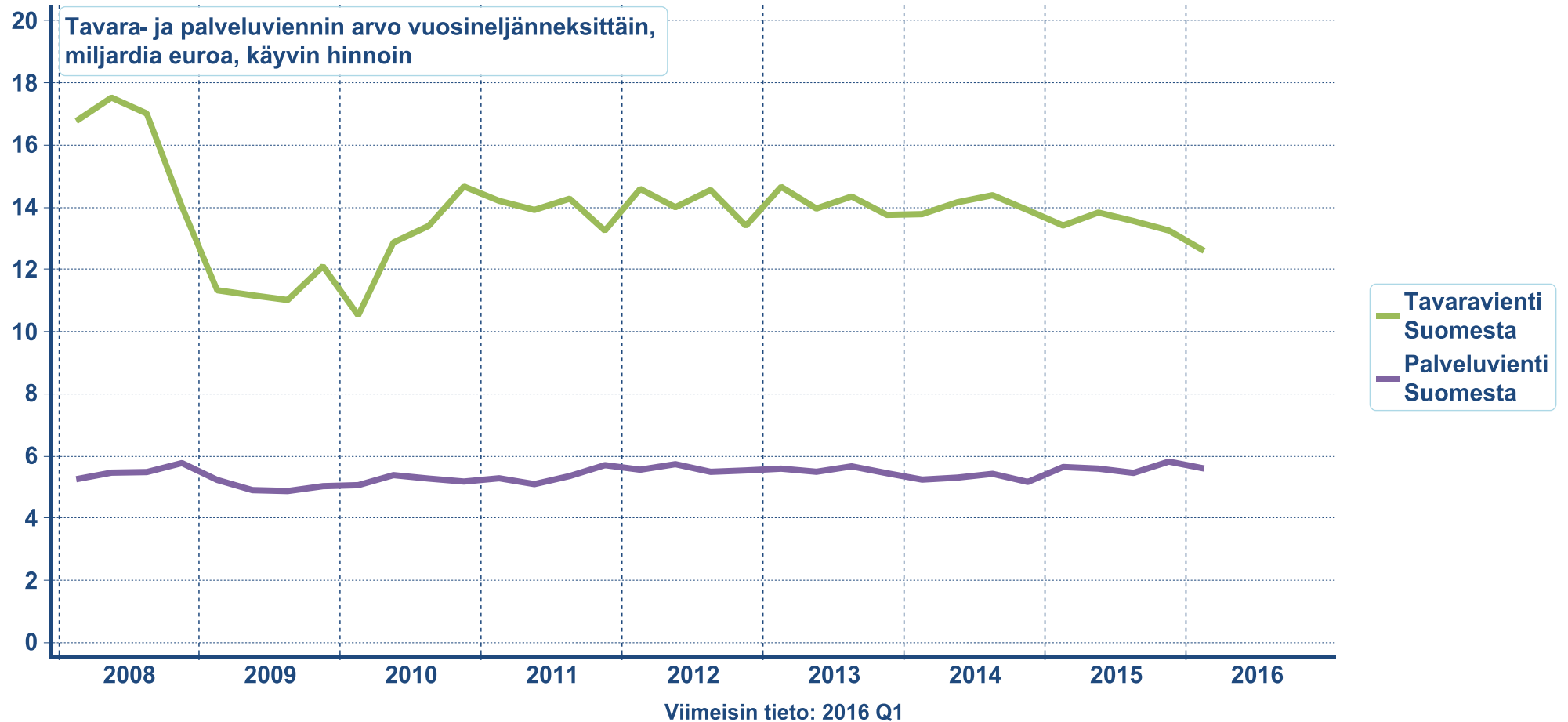
Maailmantalouden kehitys ei tuo vetoapua Suomen viennille

**- Suomen talouskasvu
on kuitenkin viennin
varassa**

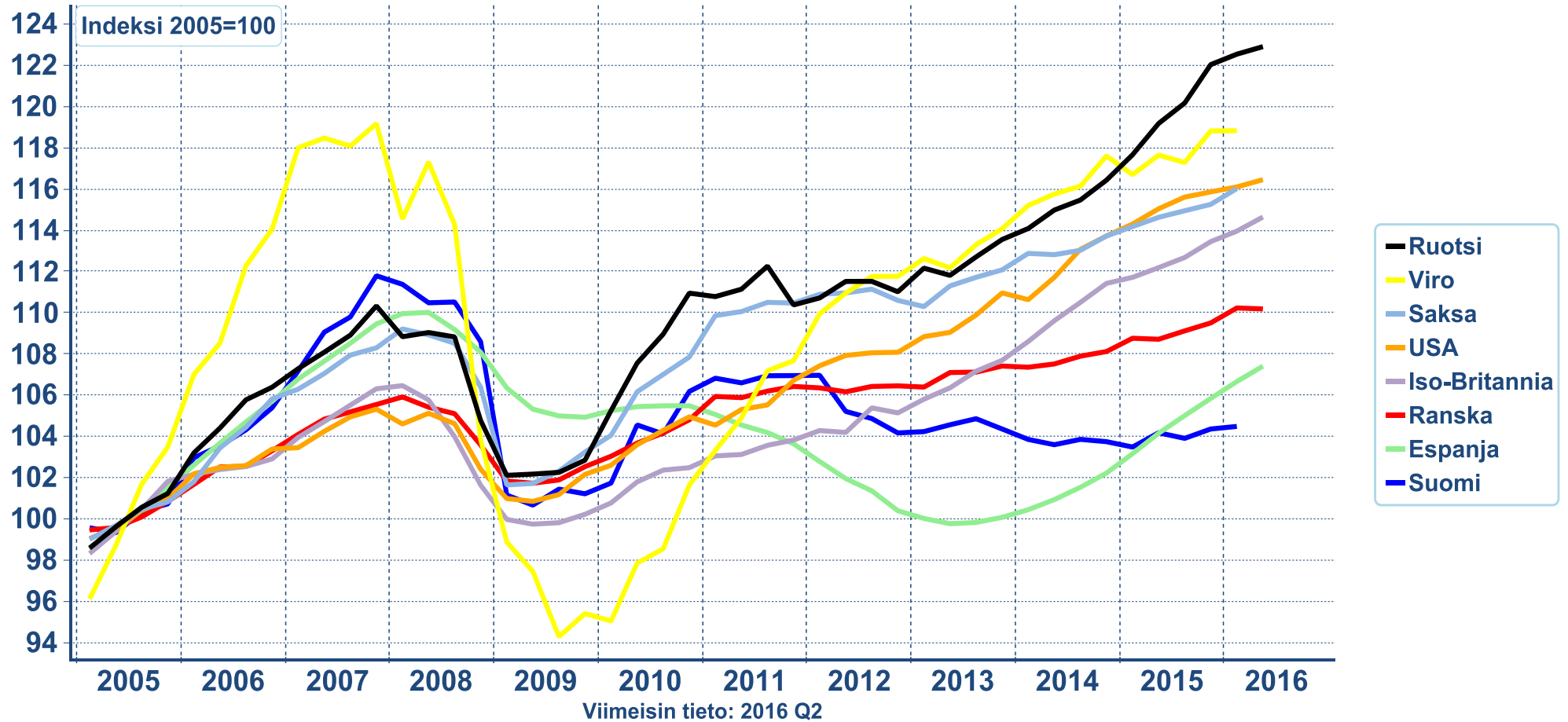
Suomen vienti ei ole päässyt kasvuun kiinni

Toiveista huolimatta Suomen palveluvienti ei ole korvannut tavaraviennin pudotusta

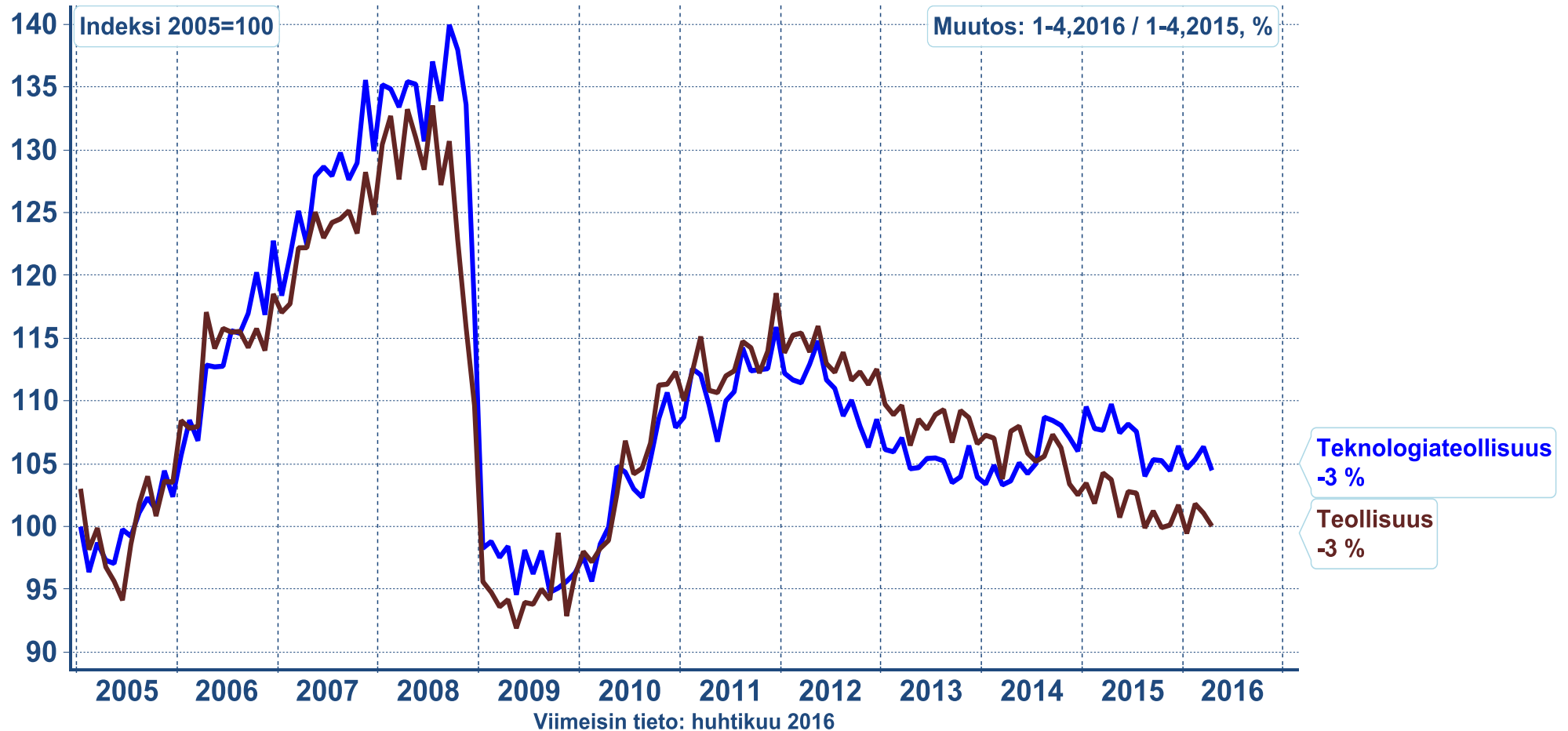

Kun Suomen vienti ei kasva, myös bruttokansantuotteen kehitys on vaisua

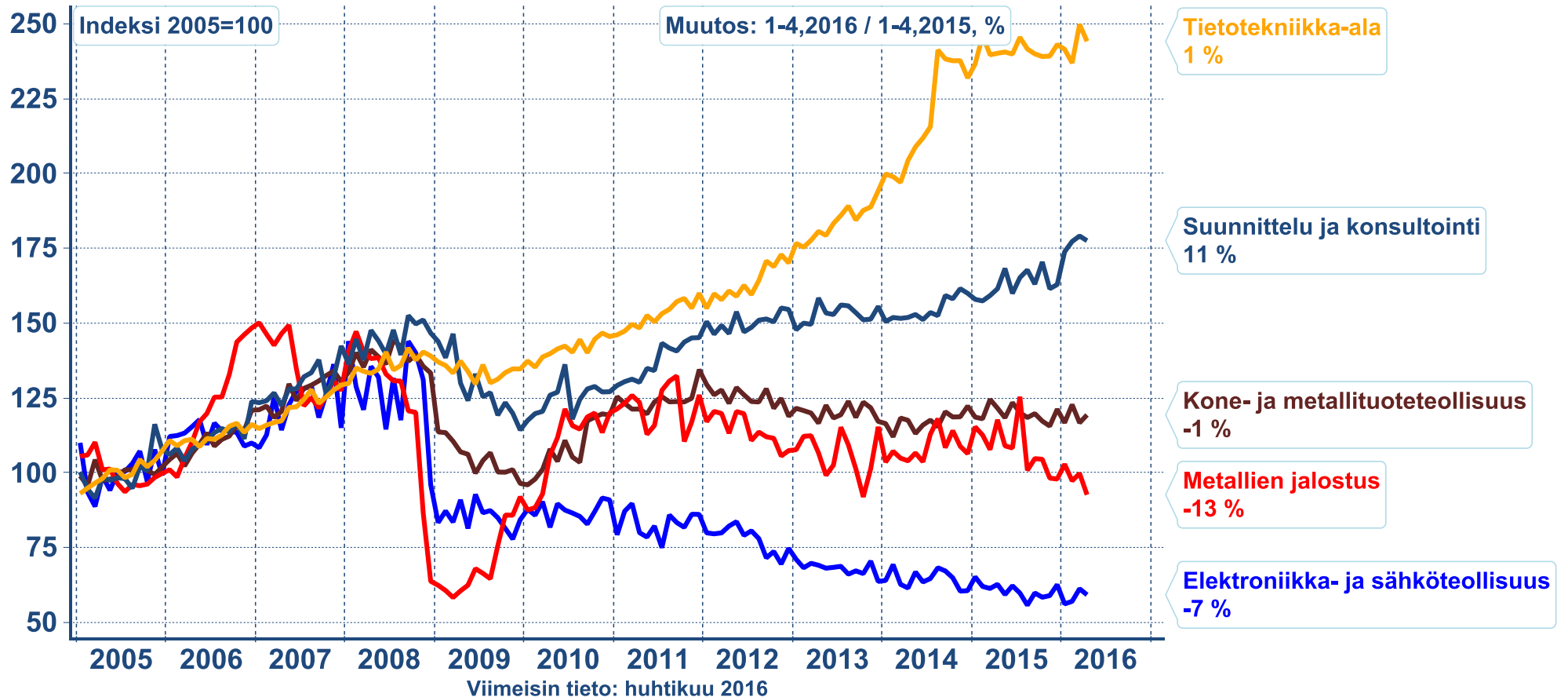

Teknologiатеollisuuden liikevaihto, tilauskehitys ja näkymät syksyille

Teknolomiteollisuuden liikevaihto Suomessa* on vähentynyt kolme prosenttia viimevuotisesta

Teknolomiteollisuuden liikevaihto Suomessa* on vähentynyt useilla toimialoilla

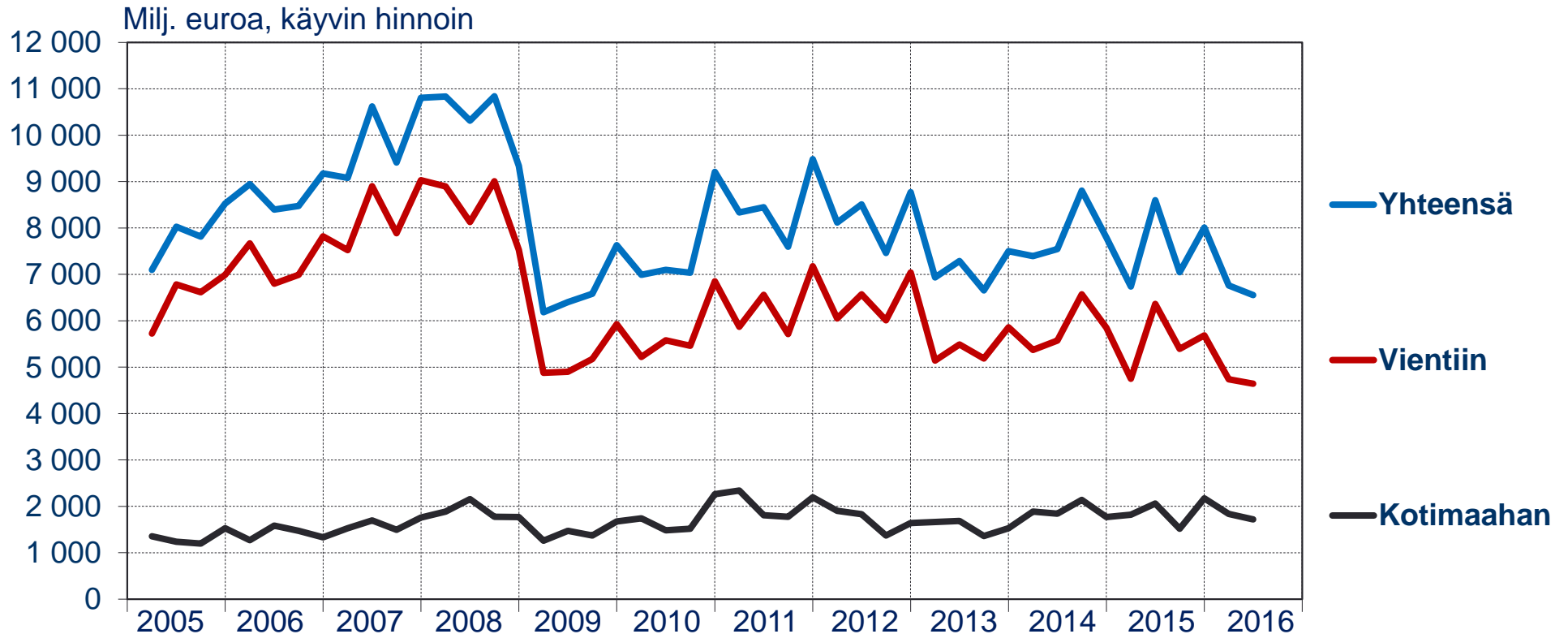

Osuudet liikevaihdosta 2015: kone- ja metallituoteteollisuus 40 %, elektroniikka- ja sähköteollisuus 21 %, tietotekniikka-ala 16 %, metallien jalostus 13 %, suunnittelu ja konsultointi 8 %.

*) Liikevaihtotiedot saattavat sisältää jonkin verran globaalien suomalaisyritysten ulkomaantoimintoja.

Lähde: Macrobond, Tilastokeskus

Teknolomiteollisuuden* uudet tilaukset eivät ennakoiliikevaihdon kasvua Suomessa

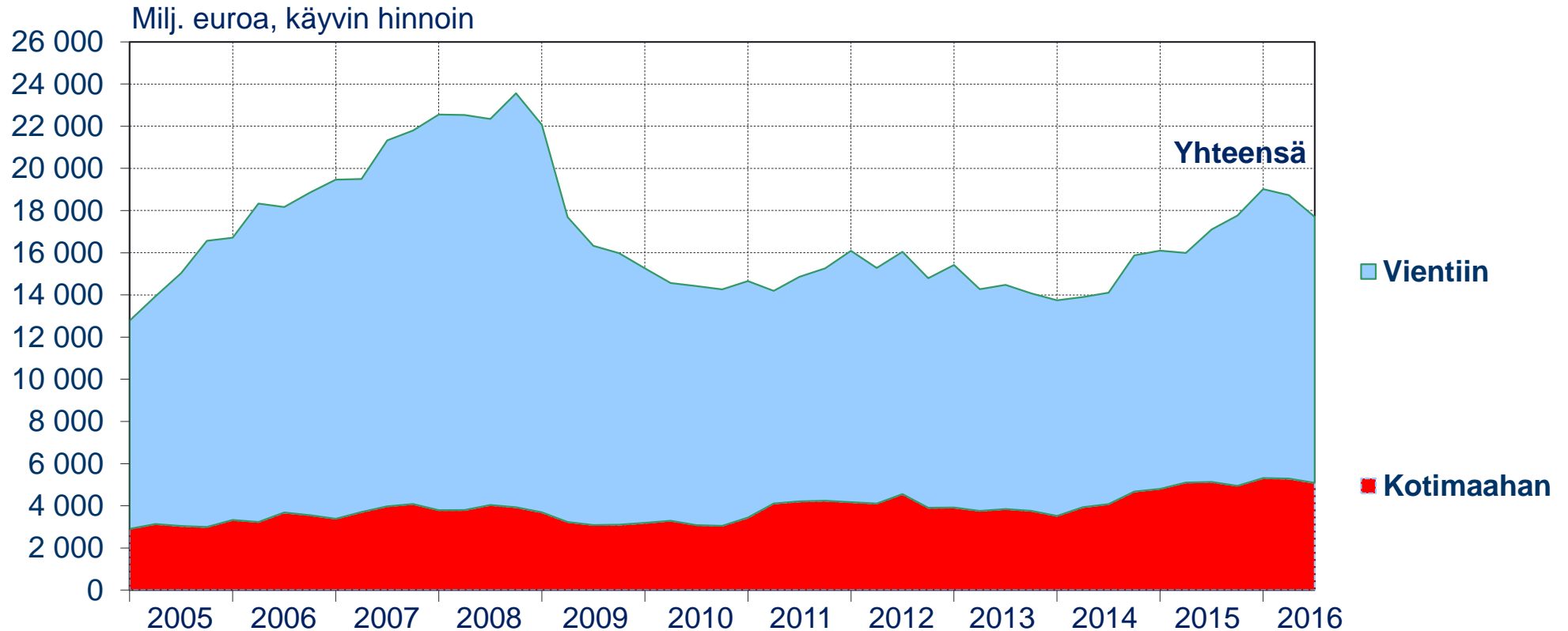

Muutos:	II,2016 / II,2015	II,2016 / I,2016
Vientiin:	-27 %	-2 %
Kotimaahan:	-17 %	-6 %
Yhteensä:	-24 %	-3 %

*) Pl. metallien jalostus ja pelialan yritykset.

Lähde: Teknolomiteollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto huhti-kesäkuu 2016.

Myös teknologiateollisuuden* tilauskanta Suomessa on supistunut jonkin verran

Muutos:	30.6.2016 / 30.6.2015	30.6.2016 / 31.3.2016
Vientiin:	+5 %	-6 %
Kotimaahan:	-1 %	-4 %
Yhteensä:	+4 %	-6 %

*) Pl. metallien jalostus ja pelialan yritykset.

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelun vastaajayritykset, viimeisin tieto 30.6.2016.

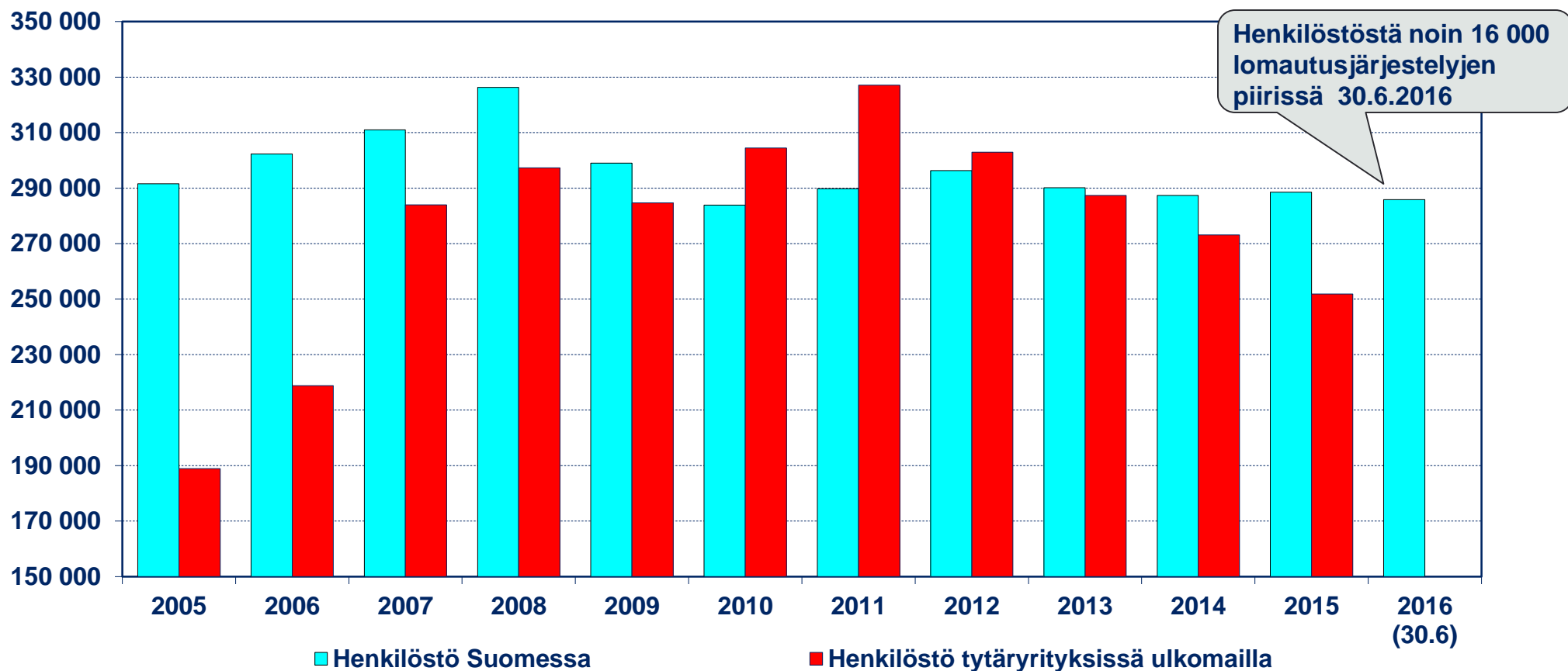
Tarjouspyynnöt* ovat edelleen kasvussa, mutta kilpailukyky ratkaisee niiden muuttumisen uusiksi tilauksiksi

”Onko tarjouspyyntöjen määrässä viime viikkoina näkyvissä oleellista vähenemistä tai lisääntymistä, kun verrataan tilannetta noin kolme kuukautta sitten vallinneeseen tilanteeseen”. Saldoluku = niiden yritysten osuus, joissa tarjouspyyntöjen määrä on lisääntynyt – niiden yritysten määrä, joissa tarjouspyyntöjen määrä on vähentynyt.

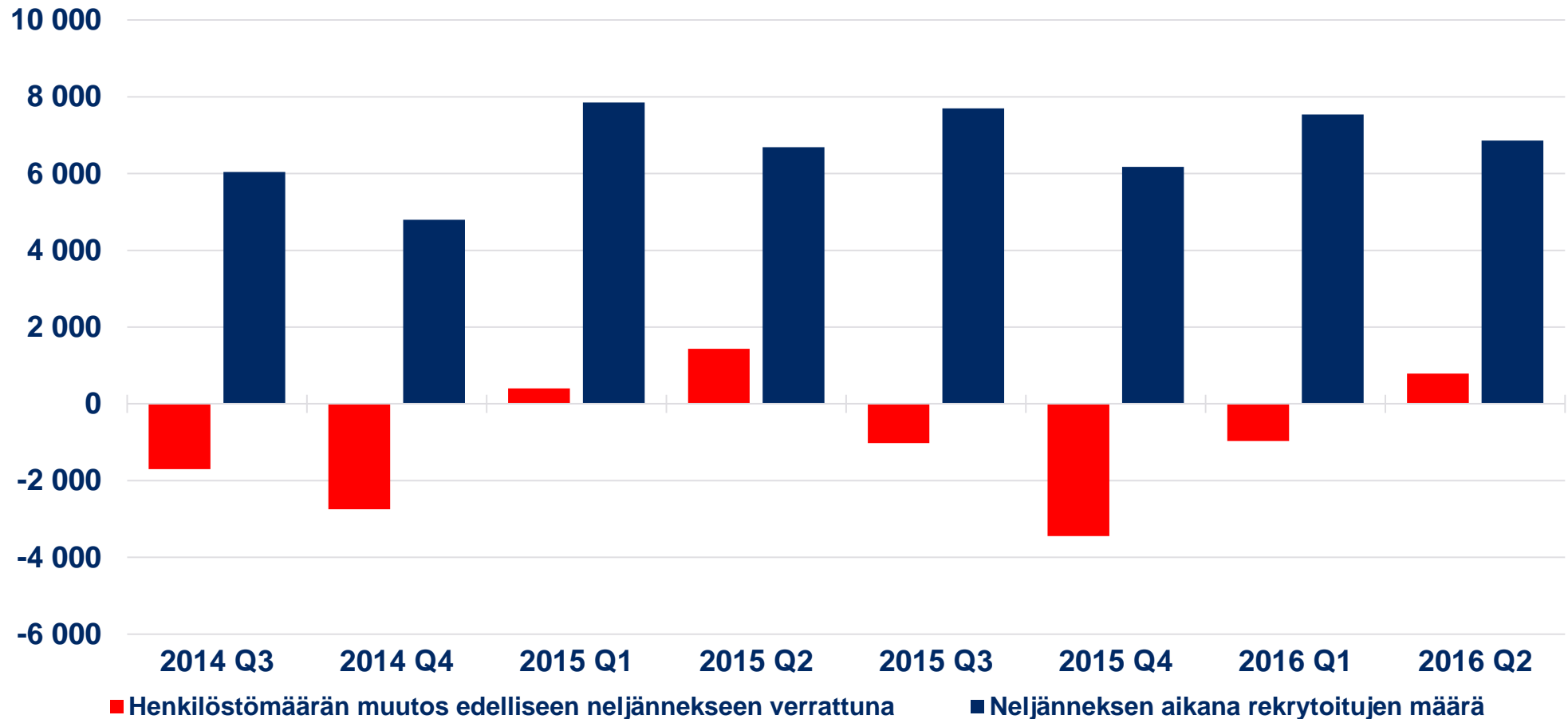
Lähde: Teknologiateollisuus ry:n tilauskantatiedustelu, viimeisin kyselyajankohta heinäkuu 2016.

Teknologiатеollisuuden henkilöstö Suomessa väheni prosentoin eli vajaalla 3 000:lla tammi-kesäkuussa verrattuna vuoden 2015 keskiarvoon

Lähde: Tilastokeskus, Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

Suomen henkilöstön vähenemisestä huolimatta teknologiateollisuus rekrytoi* 14 000 uutta osaajaa tammi-kesäkuussa, kaksi kolmasosaa pk-yrityksissä

Lähde: Teknologiateollisuus ry:n henkilöstötiedustelu

*) Rekrytoinneilla tarkoitetaan henkilöstön lisäämistä sekä eläkkeelle siirtyvien ja työpaikkaa vaihtavien korvaamista

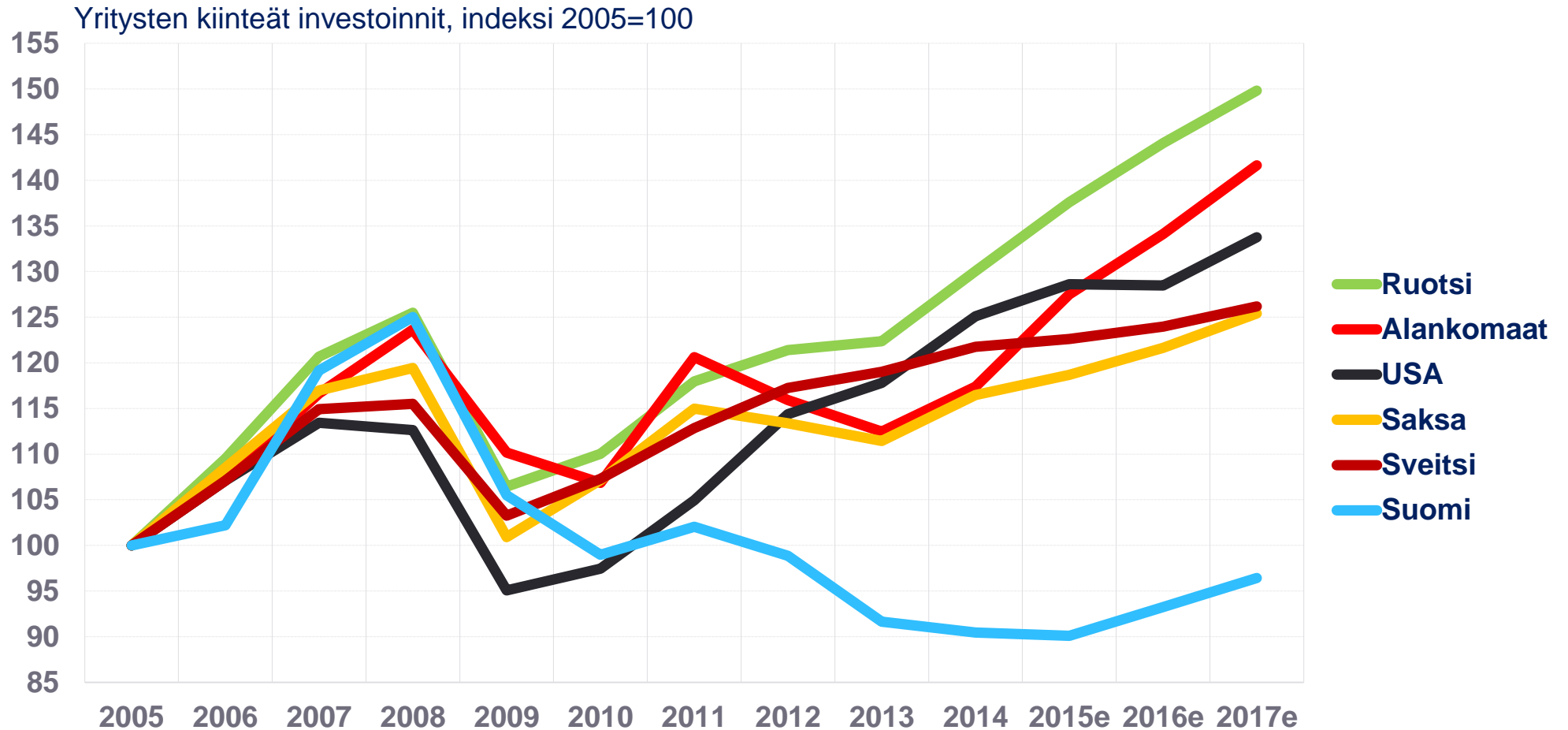
Yhteenveto teknologiateollisuuden tilanteesta Suomessa ja syksyn 2016 näkymistä

- Liikevaihto Suomessa kasvoi hieman vuonna 2015. Tammi-huhtikuussa liikevaihto oli kolme prosenttia pienempi kuin viime vuonna samaan aikaan.
- Alan yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia huhti-kesäkuussa euromääräisesti 22 prosenttia vähemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2015 ja hieman vähemmän kuin tammi-maaliskuussa. Viime vuoden vertailujaksolle ajoittui merkittävä laivatilaus.
- Tilauskannan arvo oli kesäkuun lopussa neljä prosenttia suurempi kuin samaan aikaan vuonna 2015, mutta viisi prosenttia pienempi kuin maaliskuun lopussa.
- Teknologiateollisuuden liikevaihto on syksyllä 2016 samalla tai hieman alemmalla tasolla kuin viime vuonna vastaavaan aikaan.
- Teknologiateollisuuden henkilöstön kokonaisvahvuus Suomessa väheni tammi-kesäkuussa noin prosentin eli 3 000:lla verrattuna vuoden 2015 keskiarvoon. Henkilöstöä oli 286 000 kesäkuun lopussa. Tämän lisäksi kesätyöntekijöitä on ollut 14 000. Lomautusjärjestelyjen piirissä oli 16 000 henkilöä kesäkuun lopussa.
- Alan yritykset rekrytoivat uutta henkilöstöä tammi-kesäkuussa runsaat 14 000. Henkilöstöä joko lisättiin tai korvattiin eläkkeelle siirtyneitä ja työpaikan vaihtaneita. Rekrytoinneista kaksi kolmasosaa toteutui pk-yrityksissä.

Investoinnit ja tuottavuus ratkaisevat Suomen menestymisen

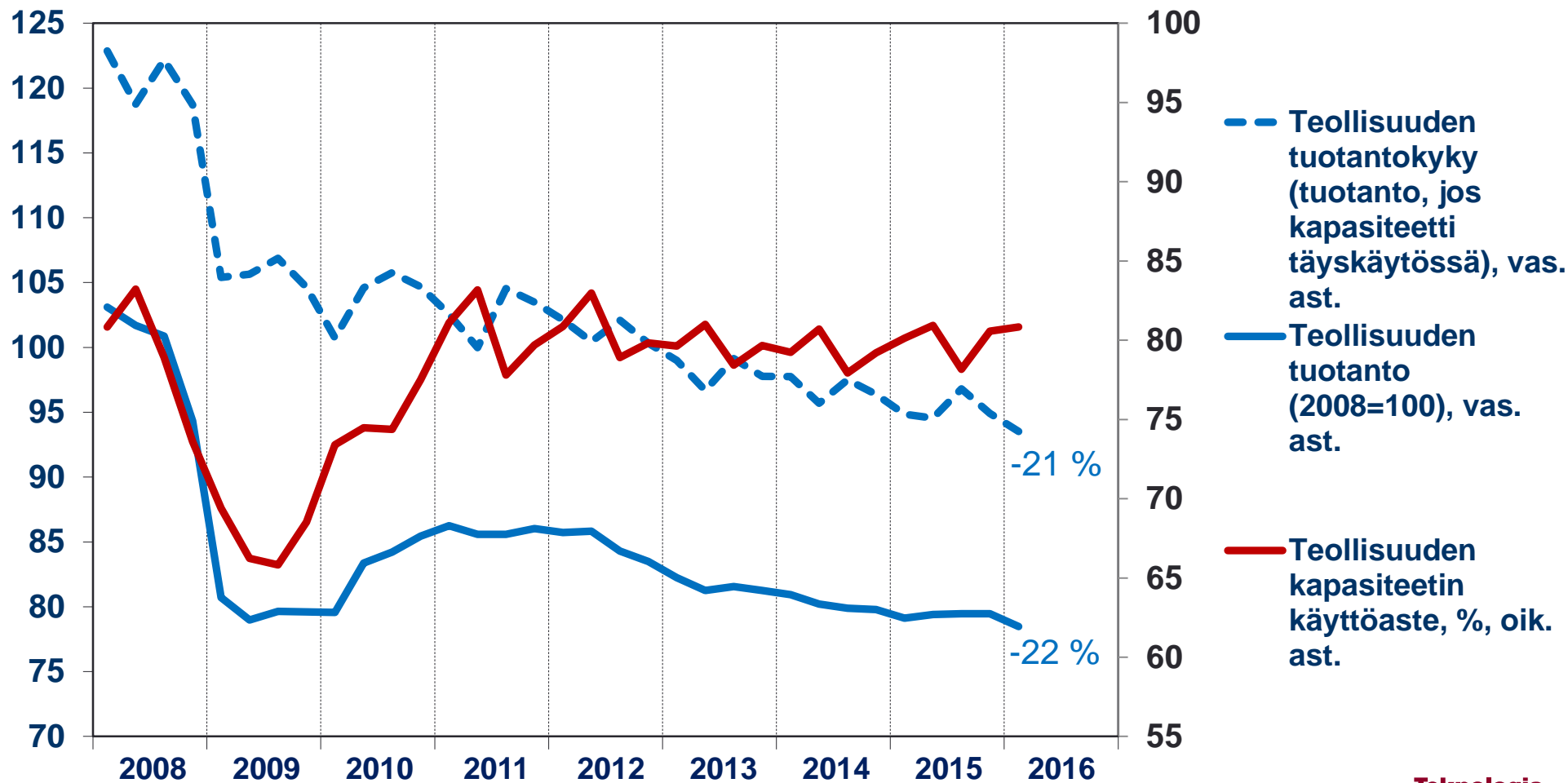
**- näihin vaikutetaan
Suomen omilla päätöksillä**

Yritysten investoinnit Suomessa on saatava vahvaan kasvuun, nykytilanne on täysin riittämätön

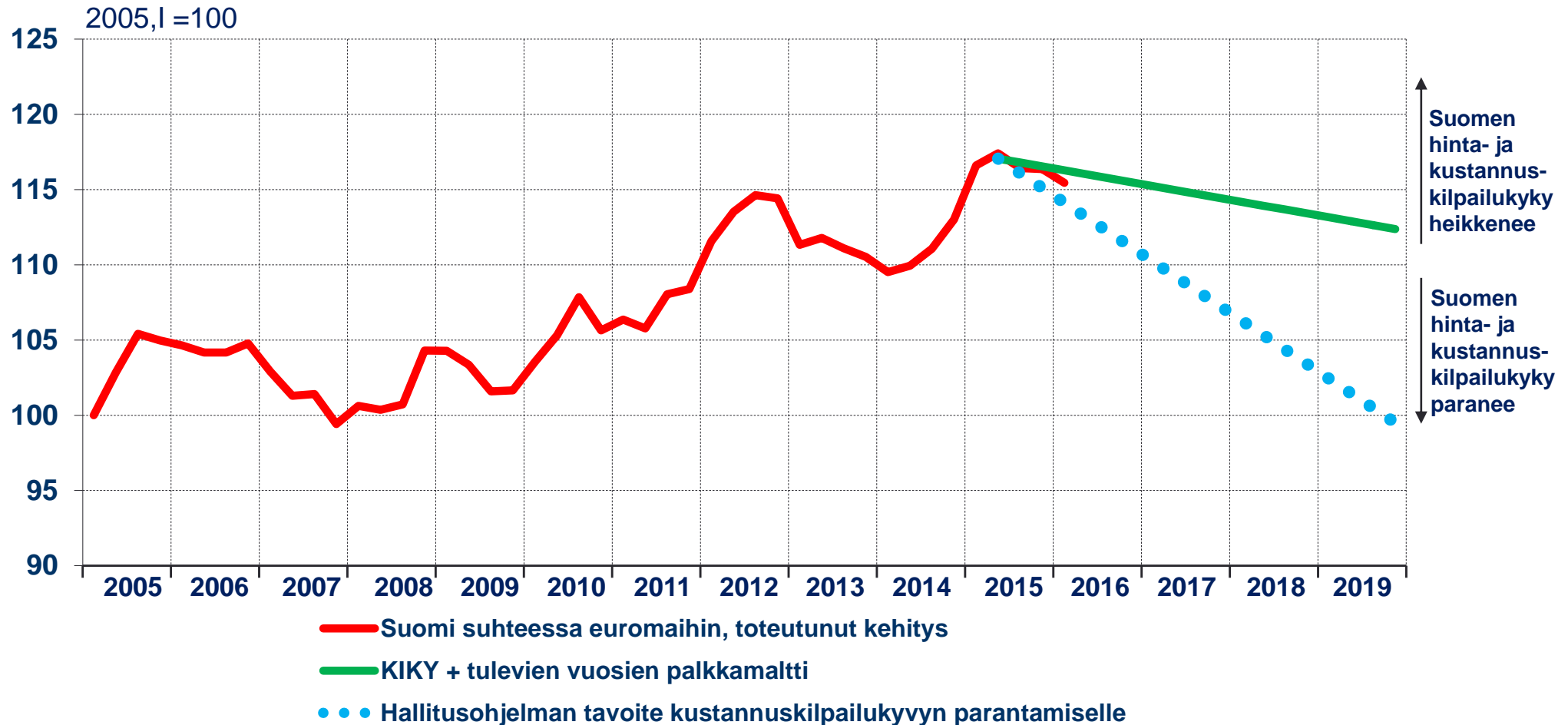
Merkittävät uusinvestoinnit ovat elinehto yritysten tuotannon ja viennin palautumiselle

Teollisuuden tuotantokapasiteetti Suomessa on vähentynyt noin 20 %

Kilpailukyky sopimus oli välttämätön aikaansaannos

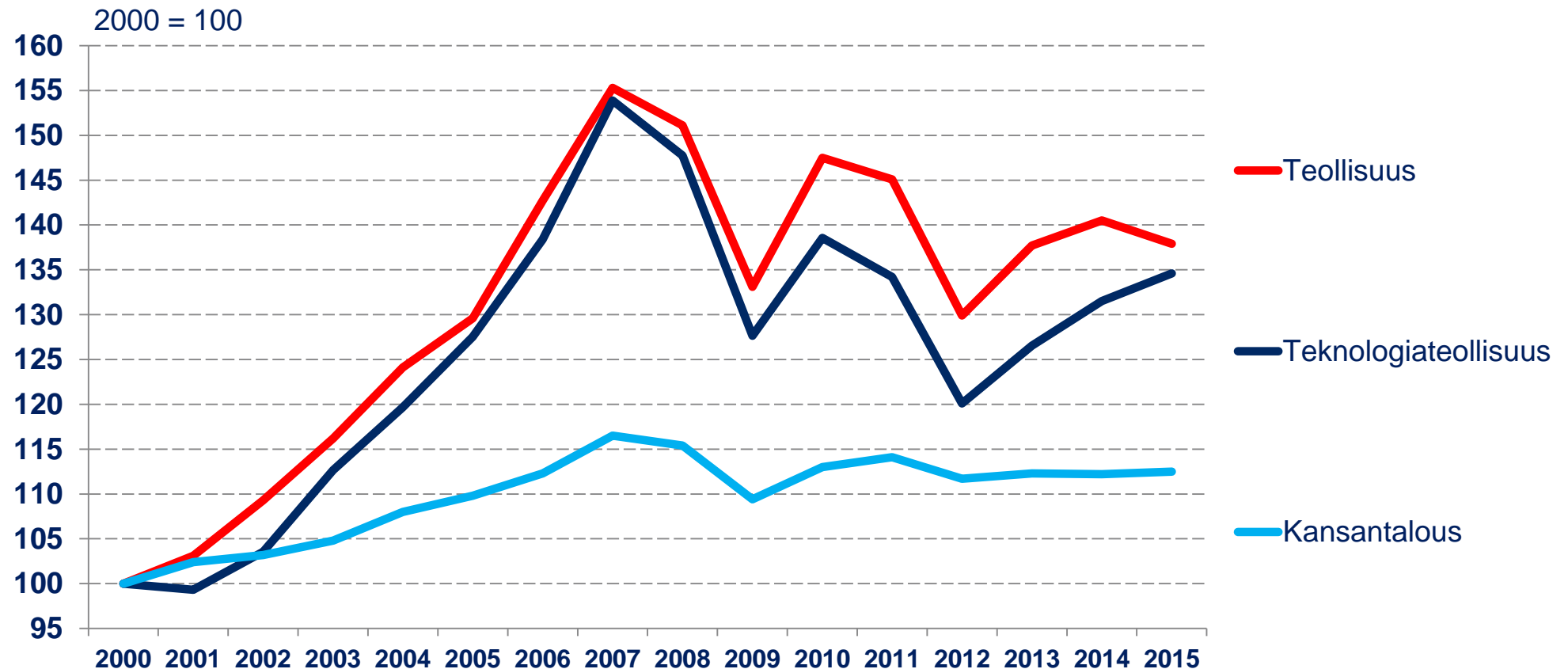
Koko kansantalouden yksikkötyökustannukset = työvoimakustannukset / tuottavuus, ml. kunkin maan toteutuneet valuuttakurssit

*) EKP:n harmonisoidussa kustannuskilpailukykyymittarissa kunkin maan keskimääräinen toteutunut valuuttakurssi lasketaan 20-30 tärkeimmän vientimaan valuuttakurssipainoilla sekä koko talouden yksikkötyökustannusten kehityksellä. Viimeisin tieto tammi-maaliskuu 2016, Lähde: Euroopan keskuspankki

Nyt on panostettava tuottavuuteen kaikin keinoin

Vientisektorilla tuottavuus on 10 % ja koko kansantaloudessa 3 % alemmalla tasolla kuin vuosina 2007-2008

*) Työn tuottavuudella tarkoitetaan kiinteähintaista jalostusarvoa työtuntia kohden. Jos tuottavuus paranee (käyrä nousee), jalostusarvo lisääntyy enemmän kuin tehdyt työtunnit.
Jalostusarvo = yrityksen liikevaihto – materiaali- ja palveluostot
Jalostusarvo = työvoimakustannukset + vuokrat + poistot + liikevoitto

6.6.2016

Lähde: Tilastokeskus / Kansantalouden tilinpito

Budjettiriihestä vauhtia investointeihin ja tuottavuuteen

- Yritysverotuksen varausmallin käyttöönotto.
- Digitalisaatioon perustuvaan innovaatio- ja tutkimusyhteistyöhön 200 miljoonan euron lisämääräraha vuosille 2016–2018.
 - VM/Digi1 ja LVM/Digi2 digikärkihankkeet kannattaisi yhdistää.
- Työsuhdeautojen verotuksen ja autojen romutuspalkkion muuttaminen vähä- ja nollapäästöisiä ajoneuvoja suosivaksi sekä latausverkoston kehittäminen.
- Älykkäiden sähköverkkojen kokeiluhankkeiden tukeminen.
 - Energiateknologian kärkihankkeisiin 100 miljoonan euron kolmivuotinen määräraha.
- Olemassa olevan rakennuskannan energiatehokkuuden parantaminen
 - Peruskorjausmäärärahan palauttaminen.
- Ansiotulojen verotukseen 100 miljoonan euron lisäkevennys
 - uusia sopimusaloja kilpailukyky sopimuksen piiriin
- Hallitus antanut lupauksen, ettei teollisuudelle lisärasitteita.
- Pidettävä myös lupaus, ettei uusia leikkauksia koulutussektorille.